

**Bryssel den 3 oktober 2025  
(OR. en)**

**9205/25**

---

---

**Interinstitutionellt ärende:  
2025/0059(COD)**

---

---

**LIMITE**

**JAI 647  
MIGR 183  
COMIX 150**

**IS  
LI  
CH  
NO**

**NOT**

|         |                                                                                                                    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| från:   | Ordförandeskapet                                                                                                   |
| till:   | Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet                                                                |
| Ärende: | Ordförandeskapets dokument om ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater |

Under de senaste åren har en effektivare återvändandepolitik stått högt på vår dagordning. Det är fortfarande mycket viktigt att säkerställa att vi har en effektivt fungerande politik och lyckas öka antalet återvändanden från EU till tredjeländer så att våra samhällen kan lita på regeringarnas förmåga att hantera migrationen och rikta resurserna till dem som är i behov av internationellt skydd. En effektiv återvändandepolitik kommer också att sända ett tydligt budskap till alla tredjelandsmedborgare som saknar skyddsbehov, avskräcka dem från att göra riskfyllda resor till Europeiska unionen och bidra till att förhindra att människors liv äventyras.

Det finns ingen enkel lösning för att uppnå en effektiv återvändandepolitik. Det är en komplex och tidskrävande process som involverar flera organ/myndigheter i både medlemsstaterna och tredjeländer.

För att få en effektiv återvändandepolitik behöver vi först och främst en uppdaterad rättslig ram som bör tillgodose medlemsstaternas behov och ge oss möjlighet att gå vidare med återvändanden på ett snabbt och effektivt sätt. Europeiska kommissionen har lyssnat på våra ledares uppmaning att snabbt utarbeta ett förslag till ny lagstiftning om återvändande, vilket lades fram i mars. Sedan dess har våra experter varit mycket upptagna med att diskutera kommissionens förslag till återvändandeförordning om inrättande av ett gemensamt EU-system för återvändande och säkerställa att dess bestämmelser gör att myndigheterna kan gå vidare med snabba och effektiva återvändanden.

Förslaget är mycket komplext och detaljerat, och det behövs tid för att diskutera det. Vi anser dock att det finns ett akut behov av uppdaterade och aktuella regler för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i unionen. Vi är övertygade om att vi tack vare vår beslutsamhet att arbeta hårt med detta och medlemsstaternas kontinuerliga insatser kan fastställa vår ståndpunkt om den föreslagna återvändandeförordningen före det danska ordförandeskapets slut. Vi räknar med medlemsstaternas stöd i denna utmanande strävan.

Den föreslagna återvändandeförordningen medför olika nyheter. Vid den kommande diskussionen vid RIF-rådets möte i oktober vill vi fokusera på en av de viktigaste nyheterna – det föreslagna obligatoriska ömsesidiga erkännandet av beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater.

## Ömsesidigt erkännande

Under de senaste åren har frågan om ömsesidigt erkännande tagits upp till högsta nivå, och Europeiska rådet har uppmanat medlemsstaterna att erkänna varandras beslut om återvändande<sup>1</sup>. Ömsesidigt erkännande är inte ett nytt verktyg, och man enades om det som ett frivilligt verktyg redan 2001. Diskussionerna om detta verktyg återupptogs för första gången i samband med rådets mandat om det omarbetade återvändandedirektivet 2018–2019. Vissa strängare bestämmelser lades till i rådets mandat om detta verktyg, men vissa medlemsstater beklagade att det i omarbetningen saknades en verklig lösning på frågan om ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande.

I sitt förslag till återvändandeförordning stärkte kommissionen det ömsesidiga erkännandet avsevärt genom att göra erkännande av beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater obligatoriskt efter en övergångsperiod. Kommissionen anser att obligatoriskt ömsesidigt erkännande är ett av huvudinslagen i dess förslag till gemensamt EU-system för återvändande.

Kommissionens avsikt är att obligatoriskt ömsesidigt erkännande ska sända ett tydligt budskap – inte bara till alla tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU, utan också till våra medborgare – om att ett beslut om återvändande när det har utfärdats i en av medlemsstaterna kommer att verkställas i hela Schengenområdet. Enligt kommissionen bör det också avskräcka från avvikande och från sekundär förflyttning, vilket fortfarande är en stor utmaning, och stärka frivilligt återvändande. I praktiken bör ömsesidigt erkännande, underlättat av en europeisk återvändandeorder, som enligt kommissionen kommer att komplettera de nationella besluten om återvändande och innehålla de viktigaste delarna av dessa, innebära en förenkling av förfarandet, att dubbelarbete undviks och att medlemsstaterna ges möjlighet att inte inleda återvändandeprocessen från noll utan i stället återuppta den från den tidpunkt då de verkställer beslutet om återvändande.

---

<sup>1</sup> T.ex. Europeiska rådets slutsatser av den 9 februari 2023, 1/23.

Under diskussionerna om förslaget till återvändandeförordning vid mötena i arbetsgruppen för integration, migration och återsändande har många medlemsstater pekat på behovet av flexibilitet och risken för en administrativ börda, även när det gäller ömsesidigt erkännande och den europeiska återvändandeordern. Många medlemsstater anser att olika rättsliga, praktiska och operativa problem kommer att leda till en situation där det skulle vara mindre betungande, snabbare och effektivare att utfärda ett nationellt beslut om återvändande i stället för att erkänna ett beslut som utfärdats av en annan medlemsstat.

Ordförandeskapet förstår vikten av den signal som skulle sändas genom obligatoriskt ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande, men hör också medlemsstaternas starka rop om flexibilitet. Vi anser att detta skulle kunna uppnås genom att man inför vissa ändringar av de bestämmelser om obligatoriskt ömsesidigt erkännande som kommissionen föreslagit.

Ordförandeskapet har i sitt kompromissförslag därför lagt till **ytterligare undantag** när det gäller obligatoriskt ömsesidigt erkännande. Framför allt bör medlemsstaterna, om det anses att utfärdandet av ett nytt beslut om återvändande skulle leda till ett snabbare och effektivare återvändande eller avlägsnande, tillåtas att följa denna väg i syfte att säkerställa snabba återvändanden. Detta gäller även när tredjelandsmedborgaren överförs till en annan medlemsstat i enlighet med artikel 23a i kodexen om Schengengränserna eller enligt bilaterala avtal eller överenskommelser. I kompromissförslaget klargörs också att Dublinärenden inte omfattas.

Dessutom **bör medlemsstaterna ges mer tid innan ömsesidigt erkännande blir obligatoriskt** för att säkerställa bättre förberedelser inför detta viktiga steg. Ömsesidigt erkännande kommer att bli obligatoriskt tre år efter det att pakten trätt i kraft, i stället för ett år som kommissionen föreslår.

*Andra inslag* i ordförandeskapets kompromissförslag är bland annat att inte göra användningen av den europeiska återvändandeordern obligatorisk, vilket återspeglar medlemsstaternas intresse av att undvika onödiga administrativa bördor, och att stryka den komplexa ersättningsmekanismen för återbetalning av återvändanderelaterade kostnader när ett beslut om återvändande som utfärdats av en annan medlemsstat verkställs.

Dessa inslag *bör också ge den nödvändiga flexibilitet* som medlemsstaterna eftersträvar.

Slutligen bör vårt förslag om att *kommissionen i framtiden ska se över det obligatoriska ömsesidiga erkännandets effektivitet* och möjligheten att föreslå riktade ändringar hjälpa oss att få en framtidssäkrad mekanism.

Ordförandeskapet anser att alla ovannämnda inslag, som ger medlemsstaterna ytterligare flexibilitet, bör göra att vi inom en snar framtid har ett obligatoriskt ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande i Europeiska unionen, vilket skulle sända ett starkt budskap om att återvändanden inte kan undvikas enbart genom att man avviker till en annan medlemsstat och samtidigt säkerställa att återvändanden sker på snabbast och smidigast möjliga sätt. Detta är också ett område i förordningen där medlemsstaterna måste visa vilja att kompromissa för att kunna göra framsteg med förslaget.

*Vid RIF-rådets kommande möte i oktober uppmanas ministrarna att samtycka till den ovannämnda lösningen för att uppnå ett obligatoriskt ömsesidigt erkännande av beslut om återvändande som utfärdats av andra medlemsstater.*

*Ministrarna uppmanas också att lämna synpunkter på omfattningen och arten av de ytterligare undantagen från obligatoriskt ömsesidigt erkännande i syfte att hitta rätt balans mellan att uppnå den fulla potentialen hos ömsesidigt erkännande och samtidigt bibehålla flexibiliteten.*